

DRUŠTVENE MREŽE¹

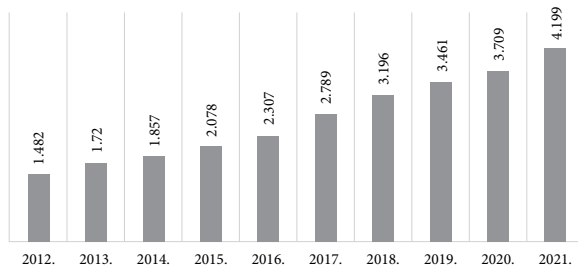
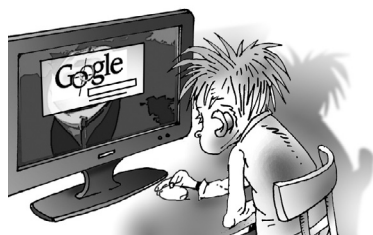
Monika Štaba, Novi Marof

Adolescencija je razdoblje velikih tjelesnih, emocionalnih i kognitivnih promjena. U tom se periodu mladi počinju udaljavati od roditelja, traže svoj identitet i samostalnost, ali jednako tako žele pripadati i uklopiti se među vršnjake. Za mnoge to može biti vrlo stresno razdoblje. Online aktivnosti i društvene mreže stvaraju osjećaj pripadnosti i pobuđuju osjećaj zadovoljstva, potičući njihovo sve češće korištenje. Tzv. lajkovi na društvenim mrežama simboliziraju društveno uvažavanje i odobravanje. U razdoblju u kojem je vršnjačka procjena ključna, lajkovi i broj sljedbenika na platformama društvenih medija doživljavaju se kao mjera vlastite vrijednosti i svog položaja u društvu. Prema tome, nije čudno da, ne samo mladi, već i ljudi svih životnih dobi provode sve više vremena na društvenim mrežama.

Prema istraživanjima iz siječnja 2022. godine, otprilike 5 milijardi ljudi služi se internetom, a čak 4.7 milijardi koristi neku od platformi društvenih mreža.

1. Ako je u siječnju 2022. godine broj ukupne populacije iznosio 7.91 milijardi, izračunajte koliki se postotak populacije koristi internetom i koliki je postotak stanovništva na društvenim mrežama. Koliki je postotak stanovništva koji koristi internet na društvenim mrežama?
2. Na Slici 1. stupčastim je dijagramom (u milijardama) prikazan broj korisnika društvenih mreža od 2012. do 2021. godine. Izračunajte broj novih korisnika za svaku godinu.

**BROJ KORISNIKA DRUŠTVENIH MREŽA
(U MILIJARDAMA)**

Slika 1.

3. U prosjeku se svake sekunde društvenim mrežama pridruži 7 novih korisnika. Izračunajte koliko je to novih korisnika dnevno, mjesečno i godišnje.

Mozak adolescenta, za razliku od ostalih, skloniji je odabrati situacije koje pružaju trenutno zadovoljstvo, nego misliti na dugoročnu dobrobit, a česta i dulja uporaba medija može još više pojačati tendenciju traženja trenutačne,

¹Članak je napisan kao studentski rad u kolegiju Metodika nastave matematike 3 na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, mentorice prof. dr. sc. Aleksandra Čizmešija i Sanja Stilinović, prof.

kratkoročne ugone. Zadovoljstvo koje pruža vrijeme provedeno na društvenim mrežama također može potaknuti mlade ljude da provode više vremena u sjedilačkim aktivnostima nego u tjelesnim, negativno djelujući na opću dobrobit. U jednom istraživanju (Marciano L, Camerini AL, Morese R., 2021.) znanstvenici su uspoređivali sposobnosti mladih koji su nakon škole vrijeme provodili ispred malih i velikih ekrana sa sposobnostima njihovih vršnjaka koji su vrijeme provodili čitajući. Pokazalo se da je vrijeme koje su mladi provodili online negativno utjecalo na njihovu sposobnost vizualizacije, imagacije i koncentracije. Također se pokazalo da negativno utječe na verbalnu komunikaciju i kognitivne kapacitete, tj. sposobnost pamćenja.

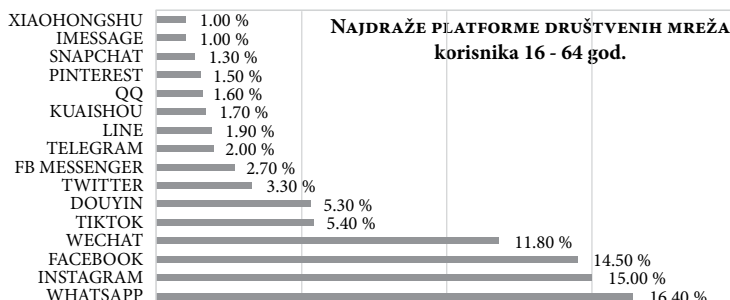
4. U periodu od tjedan dana svaki dan izmjeri koliko vremena provodiš na internetu i na društvenim mrežama, a zatim izračunaj dnevni prosjek. Ako prosječan korisnik društvenih mreža dnevno provodi 2 i pol sata na društvenim mrežama i oko 7 sati online, koliko odstupaš od prosjeka? Porazgovaraj sa svojim prijateljima iz razreda i zamoli ih da provedu takvo mjerenje. Usporedite dobivene rezultate pa izračunajte prosječan broj sati provedenih na društvenim mrežama dnevno za cijeli razred.

Za vrijeme pandemije, broj sati provedenih pred ekranima (nevezano uz školu) za tinejdžere je porastao čak do 7.7. (SmartSocial, 2022.)

Koliko u prosjeku dnevno čitaš knjige? A provodiš vrijeme u prirodi? Usporedi s vremenom provedenim na društvenim mrežama.

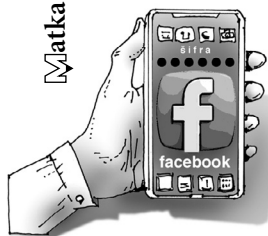
5. Ako uzmemo prosjek od 7 do 8 sati sna dnevno, korisnici društvenih mreža u prosjeku provode 15 % svoga vremena (kad su budni) na društvenim mrežama. Izračunajte koliki postotak svoga vremena provodite na društvenim mrežama (ne računajući vrijeme kada spavate).

Na Slici. 2 prikazan je dijagram najdražih društvenih mreža korisnika. Proučite dijagram, a zatim napravite svoje istraživanje. Ispitajte barem 20 osoba (obitelj, prijatelji, razred...) koje su im najdraže društvene mreže, izračunajte postotak te izradite dijagram. Usporedite ga s danim dijagramom.

Slika 2.

6. Korištenje društvenih mreža ovisi o spolu i dobi korisnika. Promotrite Sliku 3., odaberite spol i dob te na temelju podataka izradite kružni dijagram.
7. Za dobnu skupinu između 16 i 24 godina odredite razlike u korištenju pojedine platforme društvene mreže. Koja je najpopularnija platforma za pojedini spol?

	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	16 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64
WHATSAPP	13.00 %	13.50 %	15.70 %	17.60 %	21 %	15.60 %	16.30 %	17.60 %	19.30 %	22.50 %
INSTAGRAM	24.20 %	18.20 %	13.60 %	10.80 %	7.40 %	22.80 %	14.20 %	9.50 %	7.00 %	4.90 %
FACEBOOK	6.60 %	13.40 %	15.60 %	17.20 %	17.90 %	10.80 %	16.40 %	18.00 %	17.50 %	19.10 %
WECHAT	8.80 %	13.70 %	14.90 %	12.90 %	11.90 %	8.30 %	11.30 %	14.10 %	12.90 %	10.30 %
TIKTOK	11.10 %	6.60 %	4.50 %	4.10 %	2.60 %	6.20 %	4.40 %	3.50 %	3.60 %	2.20 %
DOUYIN	4.20 %	6.30 %	6.70 %	5.40 %	3.90 %	4.10 %	6.20 %	5.90 %	4.90 %	3.80 %
TWITTER	4.50 %	2.40 %	2.00 %	2.40 %	2.10 %	3.90 %	3.90 %	3.30 %	4.00 %	3.40 %
FB MESSENGER	2.10 %	2.60 %	2.80 %	3.00 %	3.80 %	2.10 %	2.70 %	2.80 %	2.70 %	3.30 %
TELEGRAM	1.80 %	1.20 %	1.30 %	1.10 %	0.90 %	3.10 %	2.80 %	2.20 %	1.80 %	2.10 %
LINE	1.00 %	1.30 %	2.40 %	3.40 %	4.30 %	0.90 %	1.20 %	2.10 %	2.80 %	3.90 %
OSTALO	22.70 %	20.40 %	20.50 %	22.10 %	24.20 %	22.20 %	20.60 %	21.00 %	23.50 %	24.50 %

žene muškarci

Slika 3.

Na Slici 4. tablica je prosječnog broja sati provedenih na Instagramu za pojedinu državu.

8. Poredajte države po broju sati od najvećeg do najmanjeg. Zaokružite vrijeme na cijele brojeve (sate), izračunajte frekvencije i relativne frekvencije za pojedini broj sati pa izradite linijski dijagram dobivenih podataka.

Država	Prosječan broj sati proveden na Instagramu
Argentina	16.6
Australija	8.3
Brazil	15.6
Francuska	8.5
Indija	13
Indonezija	16
Južna Koreja	5.8
Kanada	9.4
Meksiko	6.7

Njemačka	8.5
Rusija	9.8
SAD	7.7
Singapur	9.9
Turska	20.2
Ujedinjeno Kraljevstvo	7.9

Slika 4.

Sadržaji na društvenim mrežama i lajkovi potiču izlučivanje dopamina, „hormona sreće“, što objašnjava zašto neki ljudi razviju ovisnost o tim platformama. Veliki dio vremena ljudi provode na društvenim mrežama ni ne sluteći kako to vrijeme utječe na njihovo mentalno i tjelesno stanje.

Nakon što ste doznali nešto više o utjecaju društvenih mreža te osvijestili koliko vremena provodite online, razmislite o tome kako biste mogli kvalitetnije provesti svoje vrijeme. Možda bi povremena šetnja s prijateljima, kuhanje večere s roditeljima ili čitanje neke zanimljive knjige bile bolja alternativa?

Literatura:

1. Chaffey D. (22. 8. 2022.), Global social media statistics research summary 2022, SmartInsights <https://www.smartinsights.com/social-media-marketing/social-media-strategy/new-global-social-media-research/> (23. 10. 2022.)
2. Kemp S. (26. 1. 2022.), Digital 2022: Global overview report, Datareportal, <https://datareportal.com/reports/digital-2022-global-overview-report> (23. 10. 2022.)
3. Marciano L, Camerini AL, Morese R. (27. 8. 2021.), The Developing Brain in the Digital Era: A Scoping Review of Structural and Functional Correlates of Screen Time in Adolescence. *Front Psychol.*, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8432290/>, (23. 10. 2022.)
4. SmartSocial (14. 2. 2022.) „Teen Social Media Statistics 2022 (What Students and Parents Need to Know)”, <https://smartsocial.com/post/social-media-statistics> (23. 10. 2022.)

